

"DRAUGAS"
LIETUVIŲ KATALIKŲ DIENRAŠTIS
KAINUOJA:
Savienysoje Valstijose metams \$3.00
Pusė metų \$1.75
Užrašelyje metams \$6.00
Chicago kraše metams \$4.50
Porkant iš valstybės.
Redakcijos ir Administracijos Adresas
Draugas Pub. Co.
1800 W. 46th St. Chicago, Ill.
TELEPHONE DRAUGAS 6114

"DRAUGAS"
LITHUANIAN DAILY
Published daily except Sundays
By
Draugas Pub. Co.
1800 W. 46th St. Chicago, Ill.
Telephone Draugas 6114
YEARLY SUBSCRIPTION:
In U. S. outside Chicago \$3.00
In Chicago by mail \$4.50
Foreign countries \$6.00
At News Stands 1c a copy

Metai Vol. I

Kaina 1 centas

PANEDELIS, 26 D. RUGSĖJŲ, (SEPT.), 1916.

Single copy 1c.

No 153

Entered as second class March 31, 1916, at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

TALKININKAI SPAUDŽIA VOKIEČIUS

MIESTO COMBLES DIENOS SUSKAITYTOS.

LONDONAS. Nors vokiečių pozicijos apylenkėje miesto Combles buvo labai tvirtos, bet vis-gi francūzai nugalėjo vokiečius ir užėmė jų apkasus. Vokiečiai priversti buvo atsitraukti iki pat miesto. Arši kova prasidėjo priemiesčiuose. Francūzai paėmė 3 afektus ir 97 kareivius.

Tuo patiu laiku generolas Foch nuo pietrytinės pusės apsupė dalį miesto Combles. Čia paimita 1 nelaisvė 40 kareivių.

Iš visko matyti, kad šis miestas greit turės patekti talkininkams.

I šiuo vakarui nuo Combles anglai atmušė atakas vokiečių ir užėmė dvi mylias jų apkasų.

Gi prie Rancourt francūzai išmušė vokiečius iš ketvirtos apsigynimo linijos. Gird, ten ypač skaudžiai nukentėjo vokiečių artilerija.

VOKIEČIŲ SUBMARINAS NUSKANDINO LAIVĄ SU KAREIVIAIS.

BERLYNAS. Vokiečių povandeninė laivė Vidurinė jūroje nuskandino talkininkų laivą su kareiviais.

Laivas skendo 43 sekundas.

VAKAR DYDISIS NEW YORKE STREIKAS DAR NEPRASIDĖJO.

Gatvėkarių darbininkai beveik vienbalsiai nutarė pradėti streiką ateinančioje sėdoje. Žada streikuoti daugiau kaip milijonas darbininkų. Newyorkiečiai dēlei šio turės daug nemalonumų ir nuostolių.

Sėdoje taipogi žada bu-

150 ŽMONIŲ SUARŠTUOTA BERLYNE.

LONDONAS. Žinios iš Šveicarijos miesto Zuricho skelbia, kad Berlyne šiomis dienomis už kirstyną prieš karę suarštuota 150 žmonių. Visi suarštuotieji nusiųsti mūšio laukan. Jų tarpe keletas yra nepilnamečių.

AUSTRAI NETEKO

Iš Šveicarijos miesto Zuricho pranešama, kad austro-vengrų armija dabartinėje karėje netekusi 2,500,000 kareivių. Čia drange rokuojami netik užmušti, bet taipogi ir sunkiai sužeisti bei paimiti 1 nelaisvė. Kovoje su rusais austrai netekę 2,000,000 kareivių, kovoje su italais — 215,000, kovoje su serbais — 180,000, o likusiųjų su albanais ir juodkalniečiais.

RIAUSĖS RUSŲ ARMIOJE.

BERLYNAS. Čia gauta žinia iš Turkijos sostinės Konstantinopolio, kad rusų armijoj Kaukazo fronte šiomis dienomis buvo kils maištas. Maišto priežastimi buvusi stoka maisto. Keletą aficerių įnirę kareiviai, sakė buk sukaudę.

VOKIEČIAI ŽUT-BUT PASIRYZĘ ATIMTI RYGA.

LONDONAS. Atėjus į pagelbą turkų pulkams vokiečiai žada su visu smarkumu vėl pulti ant Rygos. "Ryga artimiausioje ateityje privalo būti vokiečių rankose!" — šaukia kaizerio generolai rytiniame fronte. Beje, eina gandas, buk Rygos frontan atvažiavęs ir pats kanzeris.

KINAI NORI PASISKOLINTI 50,000,000 DOLERIŲ.

Pekinas, Kinija. Kinų finansų ministeris Čen-Chin-Too vardu valdžios kreipėsi prie svetimų valstijų, prašydamas paskolinti 50,000,000 dolerių.

ANGLŲ LAIVAI BOMBARDAVO BULGARIJOS PAKRAŠIUS.

LONDONAS. Šiomis dienomis gauta žinia, kad Anglijos kariskieji laivai bombardavo vokiečių pozicijas prie Neohori (rytuose nuo upės Strumy).

"PIRMA RUSAI REIKIA NUGALĖTI"

Paryžius. Vokiečiai sako, kad idant galutinai laimėti karę, tai pirmiausiai reikia caro armiją sunaikinti. Užtat dabar jie mano atkreipti svarbiausią dėmesį rusų frontan. Taigi Rygos-Dvinsko fronte ir Volynijoje neužlaido žada prasidėti kruviniausieji mūšiai.

Prie Lucko, sakoma, kad buk vokiečiams pasisekė nugalėti rusus. I nelaisvę pakliuvo 750 rusų.

60,000 KAREIVIŲ PRIEŠ 6,000.

Tokio (Japonija). Keletas parlamento atstovų atsisakė priimti garbės kryptis už dalyvavimą mūšiuose prie Kiao-Čau. Kaip žinome ten vokiečiai buvo nugalėti ir išvyti iš tvirtovės. Parlamento atstovai atsisakydami priimti garbės ženklus, teisingo savo pasielgimą tuomi, kad ten tikro pergalingimo nebuvo, kadangi vokiečių buvo tik 6,000, o jų japonų 60,000.

SERBAI VIS VEJA VOKIEČIUS MAKEDONIJOJE.

PARYŽIUS. Oficialės žinios praneša, kad serbai pasiekmingai kautėsi Makedonijoje su vokiečiais. Kaizerio kariuomenė muolat traukiasi atgal. Serbai jau prieėjo prie Reban. Serbų kariuomenės dviasia labai pakilusi. Visi kareiviai sikiški, kad jų tėvynė greit bus išlaisvinta iš pergaltos jaus nasy.

NEPASITENKINIMAS RUSIJOS IR RUMUNIJOS.

Musai labai daug vylys pasinaudosį rumunais, o rumunai labai daug pagelbos tikėjos nuo Rusijos. Dabar Rumunija baisesne padėyje. Laikraščiai ismetinėja valdžiai kam stojusi į karę. Visi mato, kad ir Rumunija gali sutikti pati nelaimę, kuri sutiko Serbijai ir Černogorijai.

Rusai taip pat nepatenkinti, nes jie turėjo daug savo kariuomenės iš Galicijos siųsti į Rumuniją. O sumažinus spēkas, Galicijoje pradeda nebesisekti.

PROTESTAI DĖLE BOMBARDAVIMO VENCIJOS.

Florencija (Italija). Florencijos universiteto italai studentai kreipėsi prie savo draugų Europoje ir Amerikoje, kviesdami juos protestuoti dēlei bombardavimo Vencijos.

ORLAIVIS NUSKANDINO POVANDENINĖ LAIVĖ.

BERELYNAS. Oficialės žinios praneša, kad Adriatikos jūroje austrų hidroplanas nuskandino francūzų povandeninę laivę. 27 jūreiviai liko išgelbėti.

ŠAUKIA VOKIEČIUS IŠ UŽRUBEŽIO GINTI TĖVYNĖS.

Amsterdamas. Šiomis dienomis vokiečių imperatorius Vilhelmas II išleido atsisaukimą į vokiečius gyventojus užrubežyje, kuriuose kviečia juos grįžti tėvynėn.

O konsulai (pasitvirtinti) privalo sužinoti kiek yra vokiečių užrubežyje tinkamų kareiviavimui.

RUMUNAI BĖGA BETVARKĖ.

Rugsėjo 22 d. po pietų atėina žinia, kad vokiečių generolas von Makenzen apsupė užpuolimu sumušęs rumunų ir rusų armiją. Ta armija dabar bėga betvarkėje. Ją veja bulgarai ir turkai.

RUSAI UŽPUOLĖ VOKIEČIUS.

Volynijoje didelė rusų armija vakar užpuolė vokiečius. Vokiečių linijos perlaužti visi nepasisekė. Rusai buvo atmušti. Vokiečiams teko keletą kulkasvaidžių ir 750 rusų kareivių.

UŽDRAUSTA IŠLEIDINĖTI RUSISKAS LAIKRAŠTIS PARYŽUJE.

Zurichas (Šveicarija). Francūzų vyriausybė užgynė toliau išleidinėti Paryžuje rusiską dienraštį.

REVOLIUCIJA GRAIKIJOJE PLATINASI.

Athenai. Visoje Graikijoje nepasitenkinimas valdžia didinasi. Visur sukilimai, riaušės, nerimastis. Kretos sala pasiskelbė esanti nepriklausoma. Taip pat žada pasielgti artimiausioje ateityje ir kitos salos.

PRAŠALINO NUO VIETŲ.

Linlonas. Šiomis dienomis iš austro-vengrų armijos liko prašalinti dar trys kunigaikščiai, kurie pildė svarbias pareigas. Vienas prašalintųjų, kunigaikštis Eugene, buvo vėšininku Austrijos armijos Italijos frontan. Dabar jis paskirtas Vienos mokslo akademijos globoju. Antras, kunigaikštis Karolis Steponas, paskirtas globoju Krokuvos mokslo akademijos. Trečiasis prašalintųjų, kunigaikštis Leopoldas Salvator, buvo vyriausiu prižiūrėtoju artilerijos.

ANGLAI LAIMĖJO MUŠI PRIE SOMMOS.

LONDONAS. Čia gauta žinios, kad anglai prie Sommos upės smarkiai sumušė vokiečius. Atimta nuo jų dvi apkasų linijos.

Kova prie tvirtovės Ancretohesės. Anglai stumia vokiečių armiją į šiaurę nuo

ANGLAI MAŽAI TURI KARIUOMENĖS.

LONDONAS. Vyriausybė nuskyrė tam tikrą komisiją, kuriai įskirti kuonoliausai rūpintis, idant padauginti skaitėjų kariuomenės. Manoma įvesti priverstinis karavivimas ir Airijoje.

BULGARAI RUSŲ VALDINIUKUS VERČIA GATVES ŠLUOTI.

Berlynas. Rusų kariuomenė įžengusi Rumuniją vedėsi draug su savim daug "šimovnikų." Tie "šimovnikai" turėjo tapti valdininkais atimtuose nuo bulgarų miestuose. Bet didelė dauguma jų buvo paimita į nelaisvę. Sakoma, kad dabar bulgarai verčia juos šluoti gatves ty pačių miestų, kuriuos jie buvo manę valdyti. Likimo ironija!

MUŠYS PRIE UPĖS SOMMOS.

Jau 24 valandas duksta be jokio pertrukio tukstanciai anglų armatų. Jos sutrauktos kuone prie kita kitos. Per kiaura dieną ir naktį jos ardo vokiečių apkasus. Po tokio ilgo šaudymo rodos visi apkasai išardyti. Tuose apkasuose rodos nebegali būti nei vieno gyvo žmogaus.

Tuomet anglų kariuomenei sukamandota pulti į apkasus šturmu.

Visi tikėjosi kad pirmoje ir antroje apkasų eilėje atbėgę anglų kareiviai teras tik sudraskytus vokiečių lavonus. Tėčiau apsiriko.

Eina anglų armija, lygu koki jura siubuoja. Vos tik anglai prisiartino prie apkasų, kaip nepasipils juos tikra kulkų kriūva iš vokiečių apkasų. Pirmoji angliella gulė lig vieno. Artinas antra, su antrąja ta pati nelaimė. Eina treti, ketvirta eila. Galop suvirto lavonų ir sužeistųjų tokios galybės, jog lavonai stati stovėjo vienas į kitą atsiremę. Vokiečių kulkasvaidžiai surengę anglams baisiausią skerdinę.

Galop visgi vokiečiai iš apkasų buvo išmušti. Apkasai pateko anglams.

TALKININKAI SOMMOS FRONTE PAĖMĖ NELAISVĖN 55,800 VOKIEČIŲ.

LONDONAS. Oficialės žinios praneša, kad nuo liepos 1 d. š. m. iki rugsėjo 18 d. francūzai ir anglai Sommos fronte paėmė į nelaisvę 55,800 vokiečių.

KUOGREICIAUSIAI RENGIMES PRIE "LIETUVIŲ DIENOS!" LIKOTIK 5 SAVAITES LAIKO. AR JAU SUTVERTE KOMITETĄ? RASYKITE I LAIKRASCIOUS KA NUVEIKET DĖLEI TOS DIENOS!

LIETUVOS VALSTIJAI

GYVENTOJŲ Mūsų PAREIGA.

"Aš kas naktį žiauriau, juoda"
"Ausdamas godas,
"Nuteriotos tėviskelės
"Nykdamas verkiu..."

Kiekvienas lietuvis, kuris sveikai protu, nuoširdžiai jaučia ir kurio kruti neįsėdinti plaka širdis ne iš akmenų, privalo suprasti ir atjausti svarbią dabartinę valandą. Juk niekad mūsų tėvynė gal nebūvo tokia, kaip dabar, kokiam ji atsidūrė dabar. Niekad Lietuva gal taip opiai negresė klusnias būti ar ne ant žemės skritulio, kaip jis gresia dabar.

Visa mūsų šalis nuo Baltijos jurių lig Vistulos kalnų sumindžiota, išdeginta, sunaikinta. Parako dūmų debesiai apgaubė ją iš visų pusių, besiedis likimas jūrusiai blaško jos ateičiai ties pražūties krantu.

Jau treji metai Lietuvos žemėse slūgsta mirties karo, kokios dar pasaulis nuo pat savo sutvėrimo neregėjo. Europos paduotos sugriovė mūsų turtingus miestus, išgrūdo paskendusius sodus, kaimus, pavertė į pelenus kultūros žydinius.

O milijonai žmonių mūlydė slankioja tarp griuvėsių, slapstosi duobėse, grioviuose. Visur kapai, kryželiai, visur teskamba: "Amžina atilsis!"

Ir jau nėra "ten" šiandien auksinių jėgų dirvų, išnyko daug meilėi šlamunčių miškų, suardyti rutų darželiai... O jis pats!!

Jis pats tapo auka baisių jų skerdynių. Jis žuvo bei žūsta perduotas karūlų gal tikro savo brolio, žuvo bei žūsta nuo bado, nes viską nuo jo atėmė, žuvo bei žūsta nuo ligų, šalčio, nes jau treji metai jį vargina karė.

Dabartinį Lietuvos stovi galima lyginti su Palestinos likimu prieš daug šimtų metų. Kaip anuomet žydai iš Palestinos, taip dabar mūsų tauta pasijuto išguita iš tėvų lopio, kenčia badą, skurdą, ligas...

Pagalbos šandie prašo Lietuva viso civilizauto pasaulio. O ypač pagalbos ji prašo nuo mūsų, nuo savo sūnų.

Be išbadėjusių Tautų netik praso duonos kėsnis, ne tik prie cento tęsia rankas. Ne!

Jis dar praso nuo mūsų vienybės, praso tikro pasivertimo.

Čities tuose milžiniškuose šermentyse, aktyveidoje našlių, našlačių, našlų...

Ar gi gražu ginčities kokiais pamatais naujus namus statysime, kuomet dar namai dega.

Tokioje svarbioje valandoje reikėtų mums būti ramiesniais, rimtesniais, labiau vertais savęs.

Atsiminkime, jog ant neapykantos tvirtų rūmų savo tėvynės ateičiai nepastatysime. Tinkamus rūmus tegalėsime pastatyti tik dedami pamatams visagalią meilę.

Pužvelgkime į kitas tautas.

Jos, suprasdamos gresiančią jų kumui ir dvasiai nelaimę metė barnius, nesutikimus. Visi sustojo pagelbėti tėvynei. Visi bendrai ginasi, nes visiemis bendrai gresia pražūtis.

Taip ir mes, lietuviai, privalome elgtis.

Tepasidome gindai, nepajunkta tarp mūsų! Tėvynei, pataitoma mūsų širdyse tyli, krikščioniška meilė, nuoširdumas, ramumas!

O dekinga bus mums už tai Lietuva, o dekinga mums bus išbadėje tautiškiai.

Tai tams mūsų šventoji pareiga.

Kaz. Gineitis.

KULTURA IR POLITIKA

Zodis "kultura" įėjo ir mūsų krašte į madą—ji išgirsta ir nuo šviesuolio ir nuo prašiotokio. Nors taip dažnai ji vartojama, tačiau labai retai tesuprantama, kas tai yra kultura.

Kultura yra tas pats ką civilizaciją ar gerynę plautesnėje žodžio prasmėje. Kultura yra dvejopa: vidutinė ir viršutinė. Vidutinė kultura vadiname visa tai, kas patobulina žmogaus dūsią. Tokiais dūsių tobulintojais yra tikėjimas, dora, meklas, dailė ir tt. Viršutinė kultura yra tai, kas patobulina žmogų kuno gyvenimą, kaip šitai visokie išradimai, mašinos, visosios tvarka ir t.t. ...

Vidutinė kultura yra pamatu viršutinės. Ji išobulina pati žmogus. Ne viršutinės, bet vidutinės kultūros išobulinas atvedė prie katalikų tikėjimo garsiausius dabarties rašytojus bei mokslininkus. Iš daugelio jų atsivertėlių priminsiu bent Brunetiere, Bourget, Coppée, Joergensen ir kitus.

Nuo vidutinės kultūros viršutinioji savo svarbą igi ja. Be jos anot profesoriaus Eucken, viršutinė kultura neturi nei vertės. Be vidutinės kultūros žmogus negalėtų draugijoje nei gyventi.

Visu labiausia išobulina žmogų krikščioniškas tikėjimas ir krikščioniška dora. Delto tikėjimas ir dora yra pamatu vidutinės kultūros. Tikėjimą ir dorą skelbia katalikų Bažnyčia. Delto ir laisvamaniai su socialistais, kurie kovoja su Bažnyčia ir

krikščionišku tikėjimu, ar krikščioniška dora, eina prieš civilizaciją, trukdo kultūros darbą, arba, kitaip sakant yra tikrais atbuleikiais.

Per visus amžius katalikų Bažnyčia rūpinosi ir mokslu ir daila. Viduriniais amžiais, kada Bažnyčia nebuvo persekiojama įvairių įvairresnių "pirmievių," ji prisieigė ir užlaikė tūkstančius mokyklų. Garsingieji universitetai nuo nevis yra įsteigti arba paties Bažnyčios arba jai raginant. Tuose universitetuose mokinos anais laikais šimtai tūkstančių ištroškusių mokslo jaunikių.

Įvairūs atskalonai atmetė ir pasmerkė dailę. Ją apgydė ir priglaudė Bažnyčia. Bažnyčioje rado vietą bei uždarybį ir skulptoriai, ir architektai, ir malioriai. Tai mums bent dalinai paaiškina, delko puikiausiai pastatytos yra bažnyčios, puikiosios stovylos dažniausiai yra bažnytiniai (religijiniai) turiniai.

Katalikų Bažnyčia rūpinosi platinti ir viršutinę kulturą. Ji nuolat mokina, jog žmogus padurė žmogų valdovą viso pasaulio, kuris jam turi tarnauti. Bažnyčia sugeba gubė darbu, panie to būtinumą, Bažnyčia laimina žmogaus darbą, o tingėjimą, kurs tramdo kultura, priskaito prie didžiųjų nusidėjimų. Iš to aišku, jog taip veikdama Bažnyčia daug prisidėjo prie kultūros išsiplatinimo.

Mūsų priešai nuolat vaiduoja, buk katalikai maišai tikėjimą su politika, buk naujosios tikėjimo savo politikai varyti. Anot jų del politikos gina ir drandžia žmogų. skaityti. "pirmieviškus" arba bedieviškus raštus. Kad tai yra netiesa, tai mato ir kudiķis.

Gyvendami šitokiose apylybėse, mes Lietuvoj kad ir norėtumėme, jokios politikos varyti negalėtumėme. Visa mūsų politika, tikroto žodžio prasmėje, pasirodo nebent tiktai per rinkimus atstovų i dūmą. Tiems gi rinkimams pasibaigus, paprastai pasibaigia ir politika.

Jei draudžiama žmonėms skaityti "pirmieviškusius" arba bedieviškus raštus, tai daroma ne del politikos, tik delto, kad tie pirmievių raštai užsipuldinēja ant Bažnyčios, grania tikėjimą, tvirkina žmones ir tokiu būdu veda ir mūsų tautą į pražuvimą.

Nors laisvamaniai su socialistais tokius griaudingus pamokslus nuolat sako katalikams, kad nereikia maišyti tikėjimo su politika, tačiau patis gavę kokioje šalyje viršų, savo veikimą ir pradeda nuo kiūmo savo politikos i tikėjimo dalykus.

Atsiminkime tik bent Francis, kur laisvamaniai su socialistais besikišdami i tikėjimo dalykus, uždare vienuolynus, atėmė katalikų bažnyčias ir bažnytinis daiktur, baigia smaugti ka-

talikiškiasias mokyklas, verčia tėvus leisti savo vaikus prie bedievių mokytojų ir visur, kur begalėdami varubruka nesuapratusiems žmonėms savo bedevystę.

Kas Francijoje, tas pats dedas ir Italijoje, o dar daugiau socialistų ir laisvamanių valdomoje Portugalijoje.

Soicalistai yra liberalų arba laisvamanių vaikai. Ir vien i kiti stengias pasiepti tikrąjį savo veidą. Socialistai taip pat kaip ir laisvamaniai ar liberalai, skelbia, buk jie nesikiš i tikėjimą, buk tikėjimas esąs privatinis kiekvieno žmogaus dalyku. Tačiau ir paties didesnieji jų vadai kaip šitai Bebelis, karts nuo karto lygu netyčioms prasitaria ir parodo ką jie mano apie tikėjimą. Jų nuomone, socializmas esąs bedieviškas ir nesutinkas su tikėjimu taip pat kaip ugnis su vandeniu.

Ką tie "pirmieviai" mano apie tikėjimą, tai aiškiai matyti iš to, kaip jų vadai Vokietijoje 1913 metais nutarė jaunimą auklėti. Ten "pirmievis" Jodl pataria jaunimui kovoti su katalikų tikėjimu, atsakyti nuo dogmatų, tai yra nuo Kristaus mokslo, laikyties tik savo pačių sutvortojo tikėjimo.

Kita "pirmievis" Karl Pocht skelbia kaipurias krikščionijos dalis, kaip labai kenksmingas. "Pirmievis" Fidus stačiai ragina jaunimą prie nepadorumo, o Gertrud Prelmitz grania moterystę.

Kad jaunuo menė, priklausi tokių "pirmieviškų" mokslų nustoja tikėjimo ir istvirksta, nėra ko nei nesistebėti.

Delto mūsų žmonių yra priedermė nusikratyti nuo to snaudulio bei nerangumo, ir su atyda pagalvoti, kur veda tie laisvamanių ir socialistų raštai, kurie taip įnirtę kovoja su tikėjimu bei dora ir rupinas apdumti nesuapratimų žmonių akis.

Telegramos iš Berlyno praneša, kad Čekijoje vanduo užlijo visą apylinkę Homwald. Nuostoliai nepaprastai dideli. Vanduo užlijo daug sodžių, miestelių, sunaikini tiltus, suardė geležinkelius. Gyventojai, nespėję išbėgti, prigėrė. Kol kas atrasta 250 žmonių lavonai.

Be to vanduo nuplovė garsius visame pasaulyje šliuoto stiklo fabrikas.

Rusų vyriausybė nutarė i amunicijos fabrikas atsigaubinti persų darbininkų. Jie, gindai, geriau dirbą negu kinniečiai.

Rusų vyriausybė nutarė i amunicijos fabrikas atsigaubinti persų darbininkų. Jie, gindai, geriau dirbą negu kinniečiai.

Rusų vyriausybė nutarė i amunicijos fabrikas atsigaubinti persų darbininkų. Jie, gindai, geriau dirbą negu kinniečiai.

Rusų vyriausybė nutarė i amunicijos fabrikas atsigaubinti persų darbininkų. Jie, gindai, geriau dirbą negu kinniečiai.

Rusų vyriausybė nutarė i amunicijos fabrikas atsigaubinti persų darbininkų. Jie, gindai, geriau dirbą negu kinniečiai.

Rusų vyriausybė nutarė i amunicijos fabrikas atsigaubinti persų darbininkų. Jie, gindai, geriau dirbą negu kinniečiai.

Rusų vyriausybė nutarė i amunicijos fabrikas atsigaubinti persų darbininkų. Jie, gindai, geriau dirbą negu kinniečiai.

Rusų vyriausybė nutarė i amunicijos fabrikas atsigaubinti persų darbininkų. Jie, gindai, geriau dirbą negu kinniečiai.

Rusų vyriausybė nutarė i amunicijos fabrikas atsigaubinti persų darbininkų. Jie, gindai, geriau dirbą negu kinniečiai.

Rusų vyriausybė nutarė i amunicijos fabrikas atsigaubinti persų darbininkų. Jie, gindai, geriau dirbą negu kinniečiai.

"Kraį" (Galicijoje) praneša, kad praeitą žiemą rusai tris savaites laikė ant šalčio du vagonus su sužeistais kareiviais. Didėsnė dalis jų nelaimingųjų žinoma mirė.

RUSIJOS GYVENTOJAI
NERIMASTAUJA.

Telegramos iš Švedijos stinės Stockholmo praneša, kad caro imperijoje labai neramu. Visur juda, brūda, visur nepasitenkinimas. Turkestane revoliucija vis dar nepasiseka galutinai numalšinti. Petrograde ir Maskvoje taip gi nuolat riaušės.

Piet-rytinėse Rusijos gubernijose esąs badas, žmonėlinai skurstą.

JAPONAI RUSŲ KARIUOMENĖJE.

Vokiški laikraščiai tvirtina, kad Bukovinoje rusams padeda mustis ir japonai. Jų esą ten virš 20,000.

KURSAS RUSŲ
RUBLIAUS.

Kuomet Rumunija prisidėjo prie karės talkininkų pusei, rusų rublio kursas truputį pakilo. Suv. Valstijose už rusų rublį tuomet buvo mokama 34 centai. Dabar gi rusų pinigai vėluslugo ir už rublį jau tebemokama 31½ centai.

DIDUOMENĖS PATRIOTISKUMAS.

Pats Austro-Vengrijos sosto ipėdinis paaukavo karės reikalams 30 pudų varinių katilų, kuriuose virldavo valgiai.

ČEKIJOJE TVANAS.

Telegramos iš Berlyno praneša, kad Čekijoje vanduo užlijo visą apylinkę Homwald. Nuostoliai nepaprastai dideli. Vanduo užlijo daug sodžių, miestelių, sunaikini tiltus, suardė geležinkelius. Gyventojai, nespėję išbėgti, prigėrė. Kol kas atrasta 250 žmonių lavonai.

Be to vanduo nuplovė garsius visame pasaulyje šliuoto stiklo fabrikas.

VOKIETIJOJ UŽGINTA
VAŽINĖTIES GELEŽINKELIAIS.

Kai kuriam laikui vokiečių vyriausybė užgynė ramiesiems gyventojams važinėties geležinkeliais, kurie dabar nuolat gabena kariuomenę iš Belgijos Balkanų frontan.

RIAUSĖS HAMBURGE.

Telegramas iš Hamburgo praneša, kad ten šionis die

nomis buvusios didelės riaušės. Gyventojai daužė krautuvų langus. 39 riaušiniukus policija suareštavusi. Skaičiuje suareštuotų berods, didesnė dalis yra moterų.

POVANDENINĖ LAIVĖ
"BREMEN" UŽ 300 MYLIŲ NUO SUV. VALSTIJŲ.

New Yorkas. Antroji vokiečių povandeninė laivė "Bremen" tikrai atplaukia į Suv. Valstijas. Ji žada sustoti Baltimorėje bei New Londone, Conn. Vokietijos pasiuntinystėje gauta žinia, kad "Bremen" už tik trijų mylių nuo krašto. Tokio būdu ji turi atplaukti šiandiei, rugsėjo 21 dienoj.

4,000 MYLIŲ MOTORIŲ DVIRAČIŲ.

Šionis dienomis iš New Yorko į San Diego motoriniais dviračiais atvažiuo dvi seseri Bolen. Kelionė 4,000 mylių ilgumo liko atlikta laike 68 dienų. Vaziuoti reikėjo per kalnus, smėlius.

EMIGRACIJA IŠ MEXIKOS.

Emigracija iš Meksikos kas met žymiai didėja. Pirmai iš Meksikos išvažiavo 100,000 žmonių. Šmet manoma, kad šis skaičius padidės iki 225,000.

NORIMA AMERIKOJE
ĮSTEIGTI RUSŲ UNIVERSITETĄ.

Amerikos rusų laikraščiai dabar nuolat svarsto sumanymą, kad įsteigus Amerikoje liaudies universitetą.

UŽGYNĖ DAŽYTI VEIDUS
SU PUDRA IR NESIOTI TRUMPUS SIJONUS.

Philadelphijoje telefonų bendrovė užgynė telefonistoms nešioti trumpus sijonus ir dažyti veidus su pudra. Tos, kurios išsipudriavusios bei su trumpais sijonais siunčia namo nusimzogoti ir užsivilkti padoresnius rubus. Bravo!!!

PERSEKIOJIMAI KATALIKŲ KINUOSE.

Mūsų laikraščiai praneša, kad Kinuose laike persekiojimų krikščionių žuvo virš 30,000 žmonių. Dabar persekiojimai tur-but bus sustabdyti, nes Kinų prezidentas yra krikščionis (katalikas).

Jūsų pinigai turi būti padėti geroje saugloje valstijos bankoje

Second Security Bank
OF CHICAGO
Milwaukee Ave. Kamp. & Western Ave.
3% ant Jūsų Pinigų
Atidara Pateidėliais ir Subetomis
vakarais iki 8 valandų
Skoliname pinigų ant Namų
Persiunčiame pinigus
i Europą ir galima
gauti Laivakartes

PRIMATA 1900 M.
KASPAR
STATE BANK
PO PRIZIURA VALSTIJOS
KAPITALAS \$600,000
Mes mokame 3 proc. ant Pinigų.
Mes parduodame Foreign Money
Orders i visus dalis svietu.
Virtininkai
William Kaspar — Pirmiausias
Otto Kaspar, — Vice-Pirmiausias
Charles Krupka, — Vice-Pirmiausias
Joseph Stiles — Kasierius
August Fink — As't. Kasierius
1900 Blue Island Ave.
Chicago, Ill.

30,000 DOLERIŲ KOVAI
SU UODAIS.

Apylenkėse Quincy miesto valdyba sekantiems metams kovai su uodais paskyrė 30,000 dolerių.

NAŠLAITIS ANT MOTINOS KAPO.

(Fetetonelis).

Vienas varginingas našlitis nuėjo ant kapo neseniai mirusios savo motinos ir galiai verkė. Neapnakomai nuliudęs galilais žodžiais dejavo: jau nebeturiu savo brangiausios motinėlės. Tos rankos, kurios mane nešiojo, jau šaltos, nebeatau saldaus jos veido, negirdžiu gražių ir nau dingų jos pamokinių. Jau nieks manęs taip nebemyli ir nemylės, kaip mylėjo mane mano motušėlė. Ji del manęs dirbo vargo, nepaisydama savo senatvės, ji mane pamokindavo jausmingais žodeliais, kaip turin branginti šventą Katalikų tikėjimą ir lankyti bažnyčią, kaip gerbti savo tėvynę ir prigintą lietuvių kalbą. Ah! liudua ir skaudu nebutėti mielos motutės ir buti našlaičiu aplėstui.

Taip skundėsi varguolis našlitis ir karčiomis ašaromis laistė motinos kapą. Staiga pamatė prieš save angelą, kuris viena ranka rodė į dangų, kitą laikė parasy. "Marija Karalienė Dangaus, gulestingoji našlačių motina". Tie žodžiai tuojau palinksmu nuliudusio varguolio siekė: nusišluostė akis, susėmė rankas ir atsiklaupė linksmi meldėsi: Dangilkoji motina, Tu man likai dabar motina. Tave visados myliu. Marija! dangaus ir žemės Karalienė, neapleisi manęs varguolio, buk nuo šio laiko Tu mano motina.

Taip meldėsi jaunikaitis ir surimo jo siela. Jaunikaitis nebuvo turtingas, bet visu kuo pasitenkindavo, buvo doras, geras ir meilus, savo švelnumu visus traukė traukė prie savęs.

Lietuvos Pelėda.

Iš Lietuvių Gyvenimo Amerikoje

ROSELAND, ILL.

Rugsėjo 15 d. tapo palaidotas ant šv. Kazimiero kapinių Antanas Slivskis. Prieš pat mirtį prisirašė prie Visų Šventųjų parapijos, nes kitaip nebūtų turėjęs teisės naudotis bažnytinio patarnavimo numirus. Sunkios ligos prispaustas didžiai gailėjosi, kad neprigulėjo prie parapijos, nors buvo katalikas. Moteris pasiūlyko didžiam skurdo. Negalėjo dalyvauti savo vyro šermenys, nes pati tą rytą, kada vyras mirė, susilaukė kūdikio...

Rugsėjo 16 d. apkrikštyta tapo p. J. Petreikio dukrelė vardu Juozapa Domicilė. Kumais buvo Juozapas Bužinskis ir Domicilė Drungelienė.

Rugsėjo 17 d. p. Albino Kudabos dukrelė apkrikštyta vardu Apoloniija. Kumais buvo Albinas Stosinas ir Adėlė Kudabaitė. Kazimiero Vanago gimišelis tapo apkrikštytas vardu Kazimieras. Kumais buvo Adomas Janulaitis ir Agota Norkienė.

Rugsėjo 18 d. apkrikštytas tapo sunelis a. a. A. Slivskio vardu Antanas. Kumais buvo Juozapas Runstaitis ir Katryna Brizgienė.

Krikštą visiems suteikė kun. P. Lapelis. Visų Šventųjų parapijos klebonas.

Reporteris.

HARTFORD, CONN.

Rugs. 17 d., š. m. L. Vyčių 6 kuopa laikė susirinkimą.

Kalbėtasi apie įsteigimą vaikinų kursų. Tas sumanymas atidėtas. Dabar mažai laiko, reikia prisirengti prie A. L. Dienos. Nutarta sudaryti bendrą iš L. Vyčių 6 kuopų. Tam įvykdyti išrinkta pp. A. Pateckas ir A. Kučas.

Pasibaigus susirinkimui ten pat buvo dainos ir prakalbos. Pirmiausia šv. Cecilijos choras padainavo L. Vyčių himną. Po to p. K. Pakštus kalbėjo apie vyčius, jų tikslą, apie socialistų įsivirkimą.

Choras padainavo "Lietuva, Tėvynė mūsų".

Programai užsibaigus dar buvo lietuviški žaidimai.

Kas tik atsilankė, tas džiaugėsi. Hartfordiečiai taria apie p. K. Pakštui, už jo prakalbą.

A. Kučas.

ROSELAND, ILL.

Mūsų apilinkę socialistai labai susirūpinę, mat jie nūgirdo, kad vyčiai rengia prakalbas. Prakalbos žada įvykti subatoje, rugsėjo 30 d. Bro. Strumilų svetainėje.

Kalbės visiems žinomas studentas Loyolės universiteto p. Al. Račkus. Jis yra didelis socializmo žinovas, užtat socialistai bijo jo, kaip velnias šventintą vandenį.

Mūsų "socialistams" nesiseka. Abudu vyčiai jų "generolai" buvo į šaltą patubdyti, kur turėjo "atpakutavoti" už savo ilgus pirštėlius...

Reporteris.

WAUKEGAN, ILL.

Prie aukų Vilčiai

Aukos, kurias "Waukegan'e" praėjusių žiemų rinkau katalikiškam laikraščiui "Vilčiai", jau buvo pagarsintas "Draugas". Taip pat buvo pagarsinti ir stambesniųjų aukautojų vardai. Tarp jų buvo praleistas vieno aukautojo vardas. Tuo yra kun. Zakauskas. Aukaudamas 5 dol. jis prašė jo vardo negarsinti, o auką priimti prie bendros sumos. Taip ir padariau. Dabargi sužinojau, kad gerb. aukautojo noras persimainė, jog jis nepatenkintas tuo, kad jo vardo nepagarsinta. Tai sužinojęs, noriai paskelbiu visuomenei, kad tuose 46 dol. ir 7 cent., kurie surinkti Waukegan'e 5 doleriai pinigais yra kun. Zakauskas.

SUV. VALSTIJŲ PREKYBOS LAIVYNAS.

Dabar Suvienytų Valstijų prekybos laivynas turi 3, 135 laivų, kurių įtalpa siekia 2,194,470 tonų. Prieš karą laivų buvo 700 mažiau.

"Draugo"

SPAUSTUVĖ

Atlieka visokius spaudos

Darbus

KAIP TAI:

Konstitucijas, Tiketus, Užkvietimus Plakatus ir kitokius spaudos darbus.

Darbą atlieka dailiai, greitai, gerai ir UŽ PRIEMAMĄ KAINĄ

Su visais reikalingais kreipkitės sekančiu adresu:

Draugas Publishing Co.

1800 W. 46th Street CHICAGO, ILL.

Jeį Trokšti Apšvietos

ir sveiko mąstymo savo protui, tai skaityk dvasiaitį iliustruotą jaunimo laikraštį

"VYTIS"

"VYTIS" yra vienintelis ir pirmasis jaunimo laikraštis Amerikoje.

"VYTIS" telpa geriausi raštai mūsų jaunų rašytojų, literatų ir studentų.

"VYTIS" rasit šiuosius iš Amerikos bei Lietuvos jaunuosius gyvenimus.

"VYTIS" leidžiamas katalikiškoje-katalikiškoje dvastoje.

"VYTIS" leidžia Lietuvos Vytis organizacija.

Metams "Vytis" kainuoja \$1.50, pusmečiui 75c. L. Vytis organizacijos nariams "Vytis" skelbiama už mėnesio mokestis.

Prisiklaus savo antrąjį ir už 2c. krasos ženkliui, o vieno numerį pakeičiuiui prisigimimo veltui. Visais reikalingais kreipkitės šiuo adresu:

"VYTIS"

1800 W. 46th Street Chicago, Ill.

Elsie G. Makar

Lietuviškas Piano Mokytoja

4515 So. Wood St., CHICAGO.

"DRAUGO" Administracija

traisija atidara nuo 8 val. ryto iki 6 val. vak. Uteninkais, Keivergais ir Sebatoms iki 8 val. vakaro.

Suvalkijos Zemlapis

Gaunamas

"DRAUGO" KNYGYNE

Kaina su prisijuntimu

\$1.00

DIENRAŠTIS

"DRAUGAS"

Kainuoja tikrai

\$3.00

Metams

SKAITYKIT IR PLATINKIT "DRAUGĄ"

"Reikalingas vargonininkas, kuris turi gerą balsą ir gali mokinti bažnytinį chorą"

Del platesnių žinių kreipkitės pas:

KUN. R. F. SATKUS.

117 Laekawana ave.,

DURYEA, PA.

ŠELPKITE LIETUVĄ.

As Barbra Noreikienė paleis brolio posūnio L. Monkevičiaus, paėmą iš Kauno gubernijos, Telsių pavieto, Telsių miestelio ir parapijos. 4 metai Amerikoje. Pirmiausia gyvena Chicagoje. Atsiųskite sekančią adresą:

Barb. Noreikienė, 1504 So. 48th St., Cicero, Ill.

Nepaprasta Proga Pasipelnėti

Dauguma dejuoja delei bedarbės. Jums neateina į galvą, kad galima gerai pasipirigauti prie visuomenei naudingo ir prakilnaus darbo. Butent platinant lietuvių katalikų dienraštį "Draugą". Čia liudės apšvietime pasidaruosi ir iš nuosimėjų sau nemažą uždarbį turėsi.

Norėdamas tapti "Draugo" platintoju, dėl sužinojimo išlygų kreipkitės sekančiu adresu:

DRAUGAS PUB. CO.

1800 W. 46 St. Chicago, Ill.

"EZYS"

Jei pats sugebi — į "Ežį" rašyk.

Nori sveiko juoko! — prie "Ežo" eik.

Pažink pirmą "Ežį", ir tuokart peik.

"EZYS" mėnesinis juokų laikraštis, bado lygiai amerikiečius, lygiai Britanijos lietuvių. Atsiųsk adresą ir gausi pasiūlymą numerį užlygą, o kai pamatysi, tai visad "Ežį" skaitysi. Kaina metams 75 centai, pusmečiui 40 c. pinigai siunčiami money orderiais.

Adresas:

"EŽYS"

213 Station Road, Dykehead Shotts Scotland

Skaitykite ir Platinkite LIETUVIŲ BALSĄ

LIETUVIŲ BALSAS rupinasi žadint lietuvių tautos sąmonę ir stiprina jų dvasią, kad kankiniai laukų karo pabaigos.

LIETUVIŲ BALSAS padeda šviestis ir tobulintis: jis ragina tautiečius šiuo išstrėmimo metu pasimokyti iš svetintaučių, kas tik dora ir naudinga, o nesigabenti grįžtant tėvynės nieko, kas žemina mūsų tautą.

LIETUVIŲ BALSO didžiausias troškimas sujungti tautiečius viena tautos ir tėvynės meilės juosta ir paruošti kiekvieną lietuvi, kad, kaip tik paliaus žvangęję ginklai, tuojau grįžtų Lietuvon, nes tėvynės žemėlė, pavirtusi per karą dirvonais, prirausta duobių ir griovių, laukia ariama ir valoma, o nugriauti tėvų kapai — aptveriami.

LIETUVIŲ BALSAS, dėdamas savo skiltyse kuopigiausią kainą skelbimus-ieskojimus, grąžina tėvams vaikus, vaikams tėvus, padeda surasti nuklydusius brolius, seseris, gimines ir pažįstamus.

LIETUVIŲ BALSO kaina: Rusijoje metams 5 rb.; 9 mėnesiams 3 rb. 90 kap.; 6 mėnesiams (pusė metų) 2 rb. 60 kap.; 3 mėnesiams 1 rb. 30 kap.; vienam mėnesiui 45 kap. Užsieniuose metams 9 rub.; 9 mėnesiams 6 rb. 80 kap.; 6 mėnesiams (pusmečiui) 4 rub. 60 kap.; 3 mėnesiams 2 rub. 35 k.; 1 mėnesiui 80 kap. Skiriam numeris 5 centai.

Iš Amerikos pinigus, laiškus gauname. Siuntinėti "Liet. Balsą" į užsienius rusų cenzura nekludo.

SKELBIMŲ KAINA. Petito (smulkaus rašto) eilutė (dalinant puslapi į keturias skiltes) prieš tekstą — 60 kap.; po teksto — 30 kap. Pabėgėliams, ieškantiems giminių arba darbo petito eilutė po teksto — 10 kapeikų. Amerikoje prieš tekstą 50 centų, po teksto 25 cent. petito eilutė, giminių ieškantiems po teksto 10 centų petito eilutė.

Adresas:

LIETUVIŲ BALSAS

Petrograd, Baskov per. 29 RUSSIA

Chicagos Strytkarių Transportacija

Gyvybės pilni Chicagos gyventojai ir tolimųjų vietų, kad patstai miestai yra išleidę milijonus dolerių del mierio aprūpinimui žmonių, abelai su daugeliu stebėtiniausių ir atsakancia proga už dyką studijuot, gamtą, dailę ir mokslą.

Del pavyzdžio, Lincoln parke, šiaurinėje dalyje miesto, yra pažymėtinas rankius laukinių gyvulių, paukščių ir kirmėlių Vietas iš didžiausių žoolgiškų daržų pasaulio, ir tame pačiame parke yra per tankus peržiūrėjimas ir per pilna Akademija mokslo, kur gali studijuoti iš rankiaus šimtų skirtingų paukščių ir gyvulių. Akademija jungia su viešomis mokyklomis gamtos studijavime ir ten yra lekcijų kursai del tų, kurie nori žengti prie apšvietos. Akademija atdara nuo 9 val. iš ryto iki 5 val. po pietų paprastomis dienomis ir nuo 1 val. iki 5 val. popietį nedėlionis, be jokio įžangos mokesčio.

Field muzėjus gamtos istorijos yra Jackson parke, Pietinėje dalyje miesto. Čia daugiau nei \$5,000,000 išleista surinkimui stebėtiniausių liekamų iš viso pasaulio, kurie visai arti jungia prie žmogaus kilmės istorijos; žemė ir visokios rūšies gyvulių ir augmenų ant jos esančių. Apilankymas tokiam muzėjuje, yra apšvietimas pačiam per save. Laisva įžanga subatomis ir nedėlionis tarpe 9 val. iš ryto ir 4 val. po pietų.

Dailės institutas ant ežero krašto, turis gražiausių paveikslų ir rinkinį stovyklų, kuriuos gali matyti ir peržiūrėti už dyką seredomis ir subatomis nuo 9 val. iš ryto iki 6 val. po pietų ir nedėlioniais nuo 12:15 po pietų iki 10 val. vakaro.

Visos šios vietos galima pasiekti už penkis centus gatvėkario užmokėsimu, viršutinių karų linija Reikalaudite folderio "Kaip pamatyti Chicago". Užadresuokite post-card kaip reikalingą, o bus išsiųsta.

CHICAGO SURFACE LINES.

804 BORLAND BUILDING.

Moksleivis

Amerikos Lietuvių R.-K. Moksleivių Susiv. ORGANAS

Vienatinis mėnesinis lietuvių moksleivių laikraštis.

Jame telpa gambiausių moksleivių raštai.

Kaina metams \$1.00; pusei met. 50 c.

Užsisakyk tuojau:

"Moksleivis"

43 Chapel St.

Westfield, Mass.

LIETUVIŲ MOKYKLOMS VADOVELIAI

(Šios mokyklų knygos yra patvirtintos Chicagos Arkidiecezijos Parapijinis Mokyklų Prižiūrėtojas Komisijos)

No. 737, Lietuvių Istorija, Sutaisė Pranas, Trumpas Lietuvių Istorijos vadovėlis, tinkamas mokykloms ir suaugusiems, 112 pusl., 25	
Ta pati, drusais drošės aparatais 35	
No. 1020, Plati Sv. Istorija Seno ir Naujo Įstatymo, Parašė kun. D. Banckovskis, Varto Dailė Ima kun V. Mironas, Dailė II kun. K. Kazlauskis. Su pavelskiais perspausta sulgy J. Zaradskio 1905 m. Ildos, Drusais poperos aparatais, viso 272 pusl., \$1.00	
No. 1022, Trumpas Sv. Istorija Seno ir Naujo Įstatymo, Parašė kun. L. Suster, Kieto popero aparatais 25	
No. 1009, Krikščioniško Mokslo Katechizmas. Pagal anglišką sutaisė kun. F. B. Serafinas, dalis I. minkštais drošės aparatais 15	
No. 1100, Krikščioniško Mokslo. Katechizmas, Sutaisė kun. F. B. Serafinas, Placiant viasą isguldy, dalis II. minkštais drošės apl. 25	
No. 1105, Trumpas Lietuvių kalbos Gramatika, Sutaisė Mokytojas Juoz. Damijonaitis, vienatinis Lietuvių Kalbos vadovėlis tinkamas mokyklose ir patiems per save mokantis, poperos apl. 35	
No. 1133, A. B. C. Pradžiamokslis, Sutaisė J. Damijonaitis, drošės apdar. 25	
No. 1134, Skaitymo Pradžiamokslis, sutaisė J. Damijonaitis, dalis II. 35	
No. 1135, Vaikų žvalgūtė, Bendoriaus, dalis I, kieto poperos aparatais 25	
No. 1136, Vaikų žvalgūtė, dalis II, kieto poperos apl. 35	

Užsisakant po dangal ant skydo auksleidama nuosintis. Užsakymus siunčiant adresuokite:

DRAUGAS PUB. CO., 1800 W. 46th St., Chicago, Ill.

PIRMU NEGU PIRKSI GAUK MUSU KAINAS

Ant Dury. Lentų Remy ir Stoginio Popieros

CARR BROS. WRECKING CO.

3003-3039 S. HALSTED ST., CHICAGO

